74ste Jaargang — Nr 29. Zaterdag 18 Juli 1925

BUREEL EN REDACTIE:
DRUKKERIJ COLLÉE
— (Naaml. Maatsch.) —
TONGEREN.
Postcheks rekening nr 84855.
Telefoon 12

Abonnementsprijs: fr. 9.00 per jaar, vooraf betaalbaar.

20 centiemen het nummer.

Alle toezendingen van geld, brieven en aankondigingen, moeten franco gedaan worden aan den uitgever.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG

AANKONDIGINGEN:
Prijs per regel . . fr. 0.50
Tusschen Allerlei- in Provincie nieuws . . . fr. 1.00
Vonnissen en doodsberichten fr. 2100

KLEINE AANKONDIGINGEN:
van 1 tot 4 regels . . fr. 1.50
Elke regel meer . . fr. 0.25
Voor meer dan één inlassching prijs volgens akkoord.

Alle aankondigingen en mededeelingen moeten ons toekomen voor donderdag middag.

Zevenjarige Kroningsfeesten van O.-L.-Vrouw

Morgen Zondag, 19 Juli, 2de omgang der Processie der HH. Relieken.
Plechtige tooning van den Schat.
Prachtige versiering der Stad. — 's Avonds algemeene verlichting der straten en van den Toren, en Beiaardconcert.

TONGEREN 18 JULI 1925

Onze Zevenjarige Feesten.

Zaterdag werd de laatste hand gelegd aan de versiering onzer straten en pleinen. Tot laat in den avond werd er nog gehamerd, bloemen geplant, vaandels opgehangen, electrische lampen ingedraaid. Trams en treinen brachten ontelbare vreemdelingen en oud-tongenaren aan, die een kreet van verbazing niet konden onderdrukken bij het zien van het betooverend uitzicht onzer stad.

***

Zondag morgen was het een overtrokken weder, alsof het een regenachtige dag zou zijn, die de geheele plechtigheden zou gaan bederven, en talrijk waren de vreemdelingen die hunnen regenscherm hadden meegebracht. Doch de tongenaren gaven den moed zoo ras niet op; gansch de week hadden zij met iever en vol geestdrift gewerkt voor O. L. Vrouw, en nu hoorde men hen ook met overtuiging zeggen: « Het heeft nog nooit geregend bij de Kroningsfeesten, en O. L. vrouw zal nu nog wel zorgen voor schoon en gunstig weder. »

En inderdaad, 't was een oprecht zomerweer, toen, na de pontificale Mis de processie zegepralend haren omgang deed door de jubelende stede, te midden van duizende en duizende toeschouwers, die langs de straten opeengepakt stonden.

De pen is niet bij machte eene beschrijving te geven van den rijkdom der processie, noch de gevoelens weer te geven van eerbied en bewondering die zij uitlokte bij de duizendtallige menigte.

Al de groepen zijn van eene levendige frischheid en pracht: 't is eene oprechte oogenverblinding. De prachtige nieuwe en afwisselende kleederen, geven een betooverend uitzicht.

Melden wij in het bijzonder:

De groep onzer flinke turners, met hunne vaandels; de kindergroep geschaard rond het kindeken Jezus en St-Janneke; de groep der kleine Tarcisiussen rond den jeugdigen martelaar der H. Eucharistie; de groep herderinnetjes rond den Goeden Herder; de groep der kleine Theresia van het Kindje Jezus; de groep der XV Mysteriën van den H. Rozenkrans; de groep der H. Elisabeth; de groep der Onbevlekte Ontvangenis enz. enz.

Eerbiedig ontblooten zich de hoofden als het Mirakuleus Beeld van O. L. V. van Tongeren verschijnt, onder eenen prachthemel, en gedragen door vier priesters, allen geboortig van Tongeren. Zij is versierd met den prachtigen mantel in goudlaken, overdekt met rijke borduursels, met de hand gemaakt en meer dan 15.000 fr. waarde hebbende, en die een geschenk is van de tongenaren om O. L. V. te bedanken voor het behoud der stad bij den inval der Duitschers en bij de plundering op 14 Augustus 1914, en voor de bescherming die zij gansch den duur van oorlog verleende.

Kortom, al de groepen zijn prachtig en overheerlijk, en dwingen eenieders bewondering af.

***

Doch eene gansch bijzondere melding verdient de talrijke groep van maagden, lofliederen zingend ter eere O. L. V. Het overgroot getal maagden waaruit hij was samengesteld, op volmaakte trapsgewijze gerangschikt, hunne ingetogene en onberispelijke houding, hun regelmatige en gelijke stap, hunne nieuwe en frische kleederen, de gelijkmatige bewegingen der palmen waarmede zij wuifden onder het zingen, de juistheid dezer zuivere en zachte stemmen, evenals der muziekinstrumenten en de zachtgalmende tonen der begeleidende klokjes, dit alles onder de levende glans der zon, die eene genster van hemelsche glans aan de kroon dezer schoone hoofden scheen bij te zetten, dit alles, zeggen wij, was dusdanig indrukwekkend dat aan veler oogen een traan van ontroering ontrolde.

Onzen geachten stadsgenoot, M. Edm. Jaminé, die dezen groep samenstelde en bestierde, die het muziek der liederen samenstelde, heeft hier nogmaals een schitterend bewijs van zijn talent gegeven, en verdient oprecht geluk gewenscht te worden.

Onze gelukwenschen ook aan den Eerw. Heer Dupain, die zich zooveel moeite aandeed, om de gezangen aan te leeren, en zooveel bijdraagt om onze godsdienstige plechtigheden op te luisteren.

Wij zouden voorzeker aan onzen plicht tekort komen, zoo wij hier geene bijzondere melding maakten van de twintig muzikanten der bekroonde Harmonie « Vreugd en Deugd » van Sussen, in hunne middeleeuwsche kleedij, die de zangsters begeleiden door hun keurig muziek, dat uitgevoerd werd met eene juistheid, eene eenparigheid en een gevoel die elken kenner met verwondering sloeg. Hunne deftige en onberispelijke houding verdient insgelijks geprezen te worden.

Onderstaande zichtbeelden zijn wij verschuldigd aan de bereidwilligheid van onzen geachten confrater de **Libre Belgique** van Brussel.

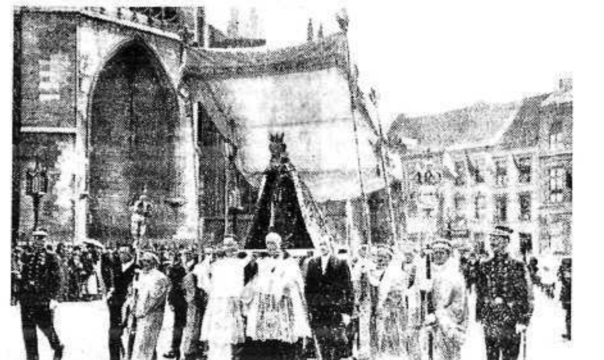

Mirakuleus Beeld van O. L. V. van Tongeren, onder eenen prachthemel en gedragen door priesters-Tongenaren.

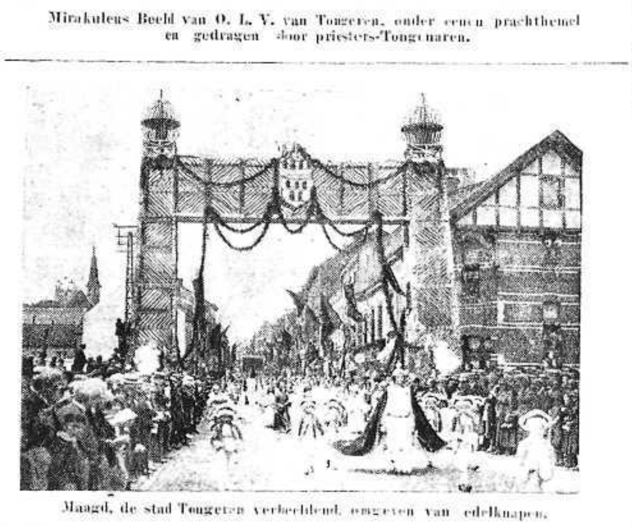

Maagd, de stad Tongeren verbeeldend, omgeven van edelknapen.

***

Bijzonder schoon ook was de juweelenstoet, waarin honderde priesters en koorknapen den Schat van de Tongersche Hoofdkerk dragen.

Eerbiedig groeten wij, de relieken van den H. Maternus, den verspreider van het geloof hier ten lande, den stichter der kerk van Tongeren, en de beenderen van dit legioen van heiligen, die in den ouden tempel berusten.

En vol verbaasde bewondering aanschouwen wij al die schatten der oudheid welke de kunst, verfijnt door het gebed, heeft neergelegd in de oude kathedraal, de geschenken der koningen en keizers, der bisschoppen en Pauzen, de huldegaven bijzonder van het godsdienstig Tongersch en Limburgsche volk:

De reliekwieschrijnen der H. Lutgardis, der H. Ursula, de gouden en zilveren relikwieënkassen van het H. Sakrament en de vermaarde eiken kas, die fragmenten van het ware Kruis inhoudt.

En dan de indrukwekkende groep der bisschoppen en prelaten: Hunne Doorluchtige Hoogwaardigheden de bisschoppen van Luik, Kopenhagen, Ursula (Congo), de hoog. eerw. abt van Achel, de hoog. eerw prelaat van Averbode.

***

Nadat de processie haren weg had afgelegd, te midden dezer duizende toeschouwers die zich eerbiedig op haren doortocht geschaard hadden, komen de groepen zich voor het stadhuis rangschikken. De priesters, dragers der HH. Relieken, de geestelijke en wereldlijke overheden, Hunne Hoogw. de Bisschoppen, bestijgen de trappen van het schoon versierd Stadhuis.

Een rustaltaar is opgericht op het perroen van het Stadhuis, van waar Mgr de Bisschop van Luik den Zegen geeft met het Allerheiligste Sakrament.

De groote volksmenigte knielt neder, de trompetten schallen, het Tantum ergo wordt aangeheven, al de klokken luiden. Het oogenblik is plechtig en indrukwekkend.

Het uitzicht dezer plaats is toverachtig. De stoet is ineengedrongen, vlaggen en vaandels van alle soort schitteren in de zon, en daarboven op het perroen van het Stadhuis, ziet men de gestalte des Bisschops die een groot kruisteeken trekt over de geknielde menigte.

***

's Avonds was gansch de stad, evenals de toren der Hoofdkerk, schitterend verlicht. Nogmaals verdrongen zich duizende toeschouwers in onze straten om de ontelbare velkleurde electrische gloeilampen en de menigvuldige transparanten te bewonderen.

Eene welverdiende hulde dient hier gebracht te worden aan den Heer Hernalsteen, den talentvollen bestierder onzer electrische centraal, aan wiens bekwaamheid deze welgelukte verlichting te danken is, en die bij deze gelegenheid getoond heeft een behendig vakman te zijn.

Terwijl gansch de stad baadde in een zee van licht, zond onzen behendigen beiaardier, M. Vanderkracht de zilveren tonen van den beiaard over de stad.

Dit schitterend beiaardconcert behaalde een overgroote bijval, en werd op onberispelijke wijze uitgevoerd, zoodanig dat velen met zekerheid meenden dat het den alombekenden Meester Jef Denyn was die het uitvoerde, en zulks deze week ook door talrijke dagbladen werd medegedeeld. Dit is onbetwistbaar eene welsprekende hulde aan de bekwaamheid en het talent van onzen beiardier, M. Vanderkragt.

***

Gansch deze week zijn bedevaarders uit alle hoeken der provinciën Limburg en Luik, naar onze stad gekomen, om voor den troon van O. L. Vrouw van Tongeren hunne gebeden uit te storten, en de tooning der Relieken bij te wonen.

's Morgens in de Hoogmis, en 's avonds onder het Lof, was onze Hoofdkerk telkens opgepropt van geloovigen, om te komen luisteren naar den bekenden kanselredenaar den E. P. Pauwels, die op de meest welsprekende wijze den lof der Meeder Maagd verkondigde.

***

Welke straat, welke openbare plaats was het schoonst versierd?

Is het de Maestrichterstraat met hare kronen en verlichte bogen? Is het de Groote Markt met hare dennenbeplantingen en hare schoone guirlanden? Is het de Gruisstraat met hare prachtige tafereelen betreffende de Wees Gegroet? Is het de Kielenstraat met haar bloemenperk, hare festoenen en hare menigvuldige vlaggen? Is het de Jekerstraat met hare triomfbogen, hare kolommen, hare talrijke kronen? Is het de Putstraat met hare versierde arken en wit-blauwe vlaggen? Is het de Schiervelstraat met hare Rozenkransmysterien? Is het de Hospitaalplaats met haar kunstrijk bloemenpark? Is het de Vlasmarkt met haar schoone lusthof? Is het de Vette Varkensmarkt, met hare prachtige grot waarbij een kunstig St-Rochusbeeld te bewonderen? Is het de Luikerstraat, die in natuurlijke grootte op kunstvolle wijze het Angelus van Millet weergaf? Is het de Leurenstraat, met hare schoone grot van Lourdes? Is het het Begijnhof, waar men in levensgrootte Pater Valentinus, het Heilig Paterken, biddend neergeknield zag voor O. L. V. van Tongeren, aan wien hij zijne roeping tot de Minderbroedersorde te danken had? Is het de Minderbroederstraat, met zijnen schoonen bloemenhof waarin het beeld van St-Jan prijkte? Is het de Kleine Suttiestraat, de groote Statielaan, de Schuttersweg, de Hasseltschestraat, de Wijngaardstraat, de St-Janstraat, enz. enz. die allen wedijverden in pracht en schoonheid, en die allen getuigden van den goeden smaak, den iever en den kunstzin der inwoners?

Zeer moeilijk zou het zijn moest men op deze vragen een oprechtig antwoord geven. Al de komiteiten, ja, al de inwoners hebben om het meest gewedijverd, en de wijken die over het minste geldmiddelen beschikten, hebben zich overtroffen. Het was een treffend schouwspel te zien hoe rijken en armen zich de hand gaven om de Heilige Maagd te eeren en te vereeren.

Ja, [illegible] zijn wij getroffen geweest, bij het zien van dit levendig geloof, van deze [illegible] geestdrift, en van dit samenwerken der Tongenaren als er kwestie is van O. L. Vrouw van Tongeren. Het blijkt dan ook eene stellige waarheid dat Tongeren de stad is der herinneringen en der godsdienstige overleveringen. Zij is de wieg van het Christendom in België, en op haar grondgebied werd den eersten tempel toegewijd aan de Maagd Maria, aan deze zijde der Alpen, opgericht.

***

Wij kunnen dit kortbondig verslag niet sluiten zonder eene oprechte hulde van dankbaarheid te brengen aan al degenen die zich zoo ieverig met de inrichting onzer Zevenjarige Feesten hebben bezig gehouden: Aan onzen verkleefden Deken, den Z. Eerw. Heer Theunissen, die noch tijd, noch moeite, noch onkosten gespaard heeft, en zijne ieverige medewerkers, de Eerw. Heeren Kapelaans, en de Eerw. Heer Vandendael, die onverpoosd op de been zijn geweest.

Aan de Dames en Jufvrouwen die zooveel moeiten gedaan, en zooveel zelfsopoffering getoond hebben, om de groepen samen te stellen.

Aan de Koninklijke Harmonie der Concordia, onder bestuur van M. Duys [illegible], en aan de Harmonie van Hoesselt, onder het bestuur van M. Ruiters, die den godsdienstigen stoet opluisterden, door prachtige processie-marchen, die op meesterlijke wijze werden uitgevoerd.

In een woord, hulde aan al degenen die bijgedragen hebben tot welgelukken der Feesten, en hulde ook aan allen die aan de processie hebben deelgenomen, en aldus hunne verkleefdheid hebben uitgedrukt aan den eeredienst der Heilige Maagd, de **Oorzaak onzer Blijdschap**, die zoo nauw aan 't hart ligt van elken oprechten tongenaar.

***

TWEEDEN OMGANG.

Morgen, zondag 19 Juli, zal de processie haren tweeden omgang doen. Zij zal opgeluisterd worden door de tegenwoordigheid van Zijne Eminentie den Kardinaal-Aartsbisschop van Mechelen, Z. D. Hoogw. Mgr. Kerkhofs, Mgr. Ladeuze, rector der Hoogeschool van Leuven, Mgr Deploige, H. E. Abt van Val-Dieu, de Prelaten van Tongerloo en Park.

De stoet zal dezen wegwijzer volgen:

Markt, Maestrichterstraat tot aan 't Gasthuis, de Schiervelstraat, Predikheerenstraat, Kielenstraat, voor 't Begijnhof, Kolkuil, voor St-Jan, St-Jansstraat, Plein, Markt, Kruisstraat, St-Maternuswal, Hasseltschestraat en Markt.

Men verwacht voor morgen nog meer vreemdelingen dan verleden zondag. Immers, het meerendeel van hen die de luisterrijke processie gezien hebben, zullen terugkeeren om haar een tweede maal te zien, en duizende anderen zullen medekomen, aangedreven door de geestdriftige beschrijvingen die gegeven werden, voor degenen die de prachtige versieringen gezien en aan de feestelijkheden deelgenomen hebben.

BUITENLAND.

NEDERLAND

Een vreemde wilsbeschikking.

Een ongewone begrafenis heeft verleden week te Vreeland plaats gehad.

De laatste wilsbeschikking van den heer F. van Nierop, die sedert 1863 inwoner der gemeente, oud-raadslid en ex-wethouder was, bevatte iets zeer vreemds. De heer Van Nierop had namelijk, den wensch te kennen gegeven, om in zijn eigen tuin begraven te worden in een zoogezegde pillbox, die hij na de mobilisatie van de militairen had overgenomen voor 100 gulden. Deze box, een betonnen kast van 5 m. lengte bij 1,50 m. hoogte, was bestemd als bomvrije schuilplaats voor soldaten in tijd van oorlog, en nadat de heer Van Nierop het ding gekocht had, heeft het jarenlang in diens tuin voor zijn woning gelegen.

Zooals dat in een dorp gaat, vroegen velen zich af, wat de heer Van Nierop met de box voorhad, doch diep ging men er niet op in. Thans, nu uit de laatste wilsbeschikking van den overledene gebleken is, welke bestemming deze er aan wilde geven, spreekt het van zelf, dat velen zich over het ongewone van het geval uitlaten.

Onder zeer veel belangstelling was een zestal arbeiders dezer dagen begonnen het 6000 kgr. zware betonnen ding te verslepen. Het is op zijn plaats van bestemming tot geringe diepte in den grond gegraven, [illegible] de koperen deur boven het maaiveld uitsteekt. In die deur zal de naam van den overledene worden gegrift.

AMERIKA.

Bloedtransfusie als bijverdienste.

Onverdachte [illegible] van de universiteit in Michigan zijn in hun strijd tegen het bestaan op een eigenaardige gedachte gekomen. Zij verkoopen hun bloed voor transfusiedoeleinden. Een officieel verslag wijst uit, dat het nummer aan [illegible] geregeld in de ziekenhuizen, kunnen om zich bloed te laten aftappen. Voor deze bloedgevers bestaat een vast tarief.

Voor 500 kubieke c.M. bloed, de geringste hoeveelheid die geleverd wordt, is de prijs 15 dollar. Elke verdere 100 kubieke c.M. worden met 3 dollar extra gehonoreerd.

ENGELAND.

Dood van een bekenden oorlogscorrespondent.

De « Star » meldt het overlijden van den bekenden oorlogscorrespondent F. F. Knight, die in 1852 geboren was en een van de overlevenden was uit de tijden toen een oorlogscorrespondent nog zijn slag kon slaan en primeurs kon hebben.

Hij heeft deel genomen aan allerlei expedities en oorlogen (o.a. in Soedan, op Madagascar, in Matabele-land, tusschen Griekenland en Turkije (1897), op Cuba, in Zuid-Afrika en aan den Russisch-Japanschen oorlog. Ook had hij het Dreyfusproces bijgewoond.

In verschillende boeken heeft hij zijn wederwaardigheden beschreven.

OOSTENRIJK.

Slang in eene gerechtszaal

Te Weenen heeft dezer dagen eene groote slang « boa constructor », als bewijsstuk in de rechtzaal, onbewust medegewerkt tot een vrijspraak.

Een dierenvriend had al lang geleden deze slang tot zijn huisgenoot uitverkoren. Bij zonnig weer ging het beest zelfs wel eens mee uit wandelen. Als voorzichtig Staatsburger had de eigenaar voor den aankoop van de slang bij de policie gevraagd of hij zoo'n dier wel houden mocht. En daar de policie geen benul had van des boa's gewoonten, informeerde hij eens in den dierentuin te Schonbrunn hoe het daarmee zat. De bestuurder van den dierentuin gaf omtrent de slang de beste inlichtingen: een onschuldig, vriendelijk en zelfs sympathiek dier. Waarop de policie haar toestemming verleende en het eendrachtig huishouden van man en slang (een Eva schijnt ontbroken te hebben) zich vestigde.

Alles ging goed, tot de buren de lucht van het geval kregen, doodsbenauwd waren en den eigenaar van de slang aanklaagden wegens « het in gevaar brengen der openbare veiligheid ». De rechtbank verzocht hem, zijn huisgenoot ter terechtzitting mee te brengen.

De betichte begon bij het proces met de verklaring, dat hij onmiddellijk toestemming der policie had gevraagd voor de aanschaffing van de slang. Daarop haalde hij het dier uit zijn achtertasch en legde het op de groene tafel. Eerst bleef de boa stom verbaasd stil liggen. Toen begon het dier zeer doelbewust langzaam in de richting van het Openbaar Ministerie te kruipen, dat 't uiterst verwonderd aankeek. Blijkbaar wist dit brave dier precies, aan wien het dit uitstapje te danken had.

De boa bepaalde zich echter tot dit gebaar en gedroeg zich overigens zoo netjes en beleefd, dat ook de rechtbank van meening was, dat hier geen sprake kon zijn van « gevaar voor de openbare veiligheid ». Zij sprak dan ook en eigenaar vrij, die het dier weer in zijne tasch stopte en mee naar huis nam.

Gemengde berichten

LEENING der VERWOESTE GEWESTEN. 5 % 1922.

38 Trekking van 10 Juli 1925.

S. 10870 n. 20	uitbetaalb. met fr.	250,000
S. 10870 n. 10	—	100,000
S. 19588 n. 10	—	100,000

De andere nummers der bovenstaande series, alsook de serie **113967** zijn uitbetaalbaar met 300 fr.

De nummers die het lot van 250.000 en een van 100,000 fr. winnen zijn te Brussel verkocht en het nummer dat het andere lot van 100,000 frank wint te Neufchateau.

In den trein vergeten.

Er wordt een heele boel goeds in den trein vergeten!

Dat getuigt de massa dingen, die tusschen 1 Juli 1924 en 1 Januari 1925 gevonden zijn en deze maand te Brussel zullen publiek verkocht worden.

Hoort ne keer:

[illegible] manshoeden, 220 vrouwenhoeden, 146 petten, 50 manshoeden (?), [illegible] japonnen, 82 damesmantels, 122 overjassen, 191 regenjassen, 720 vestons, 23 kapmantels, 21 vesten, [illegible] sjaals, 10 paar kousen, 52 paar schoenen, 18[illegible] [illegible] handschoenen, 40 paar pantoffels, 2152 regenschermen, 819 wandelstokken, 136 pijpen, 11 kistjes sigaren, 43 tabaksdoozen, 8 sigarenpijpen, 54 sigarenkokers, 6[illegible] [illegible], 49 andere ... [illegible], 6 gouden horloges, 192 lange geldbeurzen, 38 handtaschjes, 4 valiezen, 24 rozenkransen, 6 decoraties, een geweer (?), 1 revolver, 1 matrak, 61 messen, 3 schermessen, 15 zweepen, 8 photografische toestellen, 2 mandolines, een aantal blaasinstrumenten, 1 trom, 20 ringen, 8 dasspelden, 2 oorhangers, 1 medalie, 10 dameszakuurwerken, 2 armbanden, een aantal trouwringen, een parelhalssnoer.

VALERIEN LATHUILE.
Soldaat van tweede klas.

't Was in het begin van het jaar 1915. In de Fransche stad Chaumont kwamen er elken dag heele karrevrachten gekwetsten toe van de slagvelden.

Op zekeren morgend bracht men in het hospitaal 201, bij de oogheelkundigen, een soldaat van onder tot boven bekleed met het slijk van de loopgrachten. De arme jongen was vreeselijk gekwetst aan het gelaat en de oogen hadden het erg te verduren gehad. Die soldaat was, voor den oorlog, de Eerw. Pater Valérien Lathuile van de Assomptionisten; nu was hij eenvoudig soldaat van tweede klas en hij had zijne ijselijke wonden opgedaan bij eene bestorming van de Duitsche loopgrachten.

Eenige dagen later deed dokter Monthus, overste van den oogheelkundigen dienst van hospitaal 201, den soldaat Lathuile in de operatiezaal brengen. Zonder hem in slaap te doen, haalde hij hem een der gekwetste oogen uit, daar het orgaan toch reddeloos verloren was; de moedige krijgsman vertrok geen spier, ondanks de smarten welke de bewerking hem veroorzaakte. Als de holte uitgewasschen en de ijselijke wonde verbonden was, sprak de heelmeester: « Eerw. Pater, ik heb u eene eerste bewerking doen ondergaan. Het oog dat u overblijft is in zeer ergen staat; verwikkelingen zijn te vreezen en ik meen dat het voor u nog best is oogenblikkelijk over te gaan tot het uithalen van het gekwetst orgaan ».

Soldaat, of liever Pater Valérien Lathuile, ging terug liggen op den biljard waarop hij lag toen de eerste heelkundige bewerking gedaan werd, « Doe wat noodig is », zoo zegde hij tot den heelmeester. Kalm, met het kruisbeeld in de handen geklemd, lag daar de nederige held, terwijl het mes van den dokter weer te voorschijn kwam. Het tweede oog werd uitgehaald en gelegd bij het eerste op een bord dat gehouden werd door eene ziekenverpleegster.

Ziedaar wie Valérien Lathuile is, oorlogsblinde, soldaat van tweede klas.

Onlangs kon men Eerw. Pater Lathuile